

FORMÅL:

Kartlegge hundens bruksegenskaper. Tjene avlsarbeidet. Høyne jaktkulturen. Bedre jaktdressuren. Prøven skal så vidt mulig legges opp som praktisk jakt.

1. FELLESBESTEMMELSER

1.1 Arrangement

1.1.1 Generelt

Prøven kan arrangeres av Norsk Kennel Klub (NKK), klubb/forbund som er medlem av NKK eller tilsluttet forbund som er medlem av NKK, klubb/forbund som har samarbeidsavtale med NKK eller sammenslutninger av disse.

1.1.2 Søknad om å avholde prøve

De til enhver tid gjeldende søknadsrutiner og søknadsfrister slik de er offentliggjort på www.nkk.no må følges. Norske Elghundklubbers forbund koordinerer søknadene og fastsetter terminlisten. Terminlisten godkjennes av Hovedstyret i NKK eller den Hovedstyret har bemyndiget og offentliggjøres på www.nkk.no.

1.1.3 Prøvedokumenter

Prøvedokumentene hentes fra NKKs nettsider og fylles ut og sendes inn slik det er angitt.

Dersom det skal benyttes utenlandske dommere, må oppgave over disse sendes NKK 4 uker før prøven for klarering. Ved bruk av utenlandsk dommer må det oppnevnes norsk NKK-representant.

Senest 4 uker etter prøven sender arrangøren til NKK de rapporter, oppgjør for aktivitetsavgift osv. som er beskrevet i prøvedokumentene som er hentet fra NKKs nettsider.

1.1.4 Ledelse av prøven

Arrangøren oppnevner prøvens leder som er høyeste myndighet på alle andre områder enn tolking av regelverket. Prøvens leder skal være autorisert dommer for den aktuelle prøveform.

NKKs representant er prøvens høyeste myndighet hva angår tolkning av reglene.

Prøvens leder og NKKs representant/vararepresentant kan ikke være samme person.

NKKs representant skal være til stede alle prøvedager ved ordinære/samlede prøver.

NKKs representants myndighet og plikter fremkommer av egen instruks. Se kap.2.

Eventuelle problemer eller tvilsspørsmål behandles og avgjøres av den myndighet spørsmålet sorteres under.

Prøvens leder og NKKs representant kan når som helst gripe inn hvor de måtte anse dette nødvendig innenfor eget myndighetsområde. På dommerens subjektive skjønn og arbeid kan de imidlertid ikke influere.

Prøvens dommere og funksjonærer skal motta sine instruksjoner fra prøvens leder og utføre oppgaven på en forsvarlig måte slik at prøven kan gå etter det fastsatte program.

Prøvens dommere og funksjonærer skal motta sine instruksjoner fra prøvens leder og utføre oppgaven på en forsvarlig måte slik at prøven kan gå etter det fastsatte program.

Hund i prøveleders og NKK-representants eie kan starte på separatprøver, men ikke på samla prøver.

Prøveleder/NKK representant skal ikke være til stede på dommermøte når prøver på deres hunder er oppe til behandling. Vara prøveleder/NKK vara representant fungerer da.

Det må påses at ingen dommer får hund til bedømmelse som er i eget eie, av eget oppdrett, avkom etter egen hund, hund som eies av nærmeste familie (ektefelle, foreldre, søsken eller barn) eller en hund dommer i vesentlig grad har jakttrenet.

1.1.5 Overtegning ved samla prøver.

Er prøven overtegnet skal de hunder som:

1. **Står for championatet, ha fortrinnsrett.**
2. Deretter kommer alder (yngste hund foran).
3. Videre skal det sorteres etter utstillingsresultat.
4. Dersom hunder da står likt, rangeres hunder som dokumenteres fri for HD først.

Hunder som er passert 6 år kommer uansett sist på rangeringslisten.

Rangering ved CACIT prøver:

1. Jaktchampioner (N/S/FIN)
2. Hunder som står for det Norske Jaktchampionatet (N JCH)
3. Hunder med to eller flere 1. premier på jaktprøve
4. Hunder med en 1. premie.

1.1.6 Avlysning av prøven

Prøvens leder kan i samråd med NKKs representant avlyse, utsette eller avbryte prøven dersom forholdene er slik at det er uforsvarlig å gjennomføre prøven. Prøveleders avgjørelse om å avlyse, utsette eller avbryte prøve berettiger ikke krav til refusjon av startkontingent. Ved separate prøver har oppnevnte dommere samme myndighet som nevnt for prøveleder.

Slik beslutning, samt eventuelle tvingende omstendigheter, meddeles prøveleder snarest mulig, og senest kl. 10.00 den fastsatte prøvedagen.

Vær og føreforhold

Øvre grense for snødybde i prøveterrenget settes til hundens bukhøyde. Nedre grense for temperatur er -15 grader. Avlysning av prøve pga. ingen eller så få påmeldte at fellesøvelser ikke kan gjennomføres i henhold til reglene tas til etterretning. Arrangør må i slike tilfelle uoppfordret sende Norsk Kennel Klub en detaljert redegjørelse om forholdet og vedlegge tilstrekkelig dokumentasjon på de faktiske forhold. Inviterte dommere og evt. påmeldte deltakere må varsles om det inntrufne og arrangør må sørge for at alle formelle forhold ordnes opp på forsvarlig måte. Arrangøren må nøye vurdere om det er grunnlag for å søke om tilsvarende arrangement neste år.

For øvrig plikter arrangør å avholde terminfestede arrangementer og brudd på denne plikten kan det reageres mot etter NKK lover kap 7.

1.1.7 Godkjenning av prøven

Dersom arrangementet er gjennomført i henhold til regelverket og aktivitetsavgiften er betalt skal prøven anerkjennes av NKK. Resultatene er tellende når prøven er anerkjent. Prøveresultatet kan benyttes på eiers ansvar når dommermøte er avholdt.

1.2 Deltagelse mv.

1.2.1 Hunder

Rett til å delta har hunder som er registrert i NKK eller register anerkjent av NKK.

Hunder med norsk eier som er registrert i utenlandsk register må omregistreres til NKKs register før påmelding. Ved omregistrering beholdes og benyttes det opprinnelige registreringsnummeret.

Hunder som er fratatt retten til å delta på prøver av NKK eller samarbeidende utenlandsk kennelklubb har ikke rett til å starte så lenge utelukkelsen varer.

Alle hunder må være ID-merket for å delta på terminfestede arrangementer.

Det er forbudt å starte med hund som har fått øre og /eller hale kupert. Hunder med amputert hale kan starte dersom NKK har utstedt startbevis. NKK utferdiger startbevis når det sendes inn veterinærattest som fyller kravene i kuperingsforskriften. Naturlig stumphale: Det vises til NKUs til enhver tid gjeldende liste over raser med naturlig stumphale.

1.2.2 Helsestatus

Hunden må være vaksinert etter de til enhver tid gjeldende regler for vaksinerings, se om dette på www.nkk.no.

Vaksinasjonsattest utstedt av veterinær må medbringes til prøven og fremvises på oppfordring til arrangør.

Hund kan ikke delta dersom den er mer enn 28 dager drektig eller har valper under 56 dager.

For øvrig gjelder dyrevelferdslovens § 26 som regulerer eier og førers ansvar for hunders helse under konkurranse.

1.2.3 Førere

Retten til deltagelse har enhver som av NKK eller NKKs medlemsklubber ikke er fratatt denne rett. Fører som er fratatt retten til å delta på prøve i sitt hjemland av kennelklubb NKK samarbeider med kan heller ikke starte på prøve i Norge så lenge utelukkelsen varer.

Fører, dommeraspirant eller dommerelev, samt eventuelt kjentmann kan ledsage dommer. Ut over disse har ingen rett til å følge hunden, med mindre både hundefører og dommer har gitt samtykke.

Hund bør ikke skifte fører under prøve.

1.2.4 Påmelding og påmeldingsavgift

All påmelding er bindende.

Påmelding som ikke er korrekt, mangler opplysninger eller kommer for sent har arrangør rett til å avvise.

Deltaker som ikke er medlem av en av NKKs medlemsklubber, samarbeidende klubber eller kennelklubb NKK samarbeider med, skal betale dobbel påmeldingsavgift.

Påmelding skjer på fastsatt skjema, enten på papir eller elektronisk.

1.2.5 Ansvar og tilbakebetaling av påmeldingsavgift

Påmeldingsavgiften betales bare tilbake hvis påmeldingen ikke godtas eller ved forfall legitimert ved veterinærattest.

Påmeldingsavgiften refunderes ikke for hunder som avvises eller utestenges under prøven, se punkt 1.2.6 og 1.2.7 eller ved bortvisning av deltager, se punkt 1.4.1.

Eieren og den som disponerer hunden er ansvarlig for enhver skade hunden forvolder.

NKK, arrangør, dommer, NKK representanten eller andre som medvirker ved arrangementet har ikke ansvar for tap eller skade ut over tilbakebetaling av påmeldingsavgiften.

1.2.6 Avvisning av hund

Påviselig syke/skadde hunder, aggressive hunder eller hunder det er gitt feilaktige opplysninger om i påmeldingen skal avvises. Løpske tisper kan ikke delta på samlet prøve.

1.2.7 Utestengelse av hund

Hund som i noe tilfelle under prøven opptrer ulempeilig, f. eks. jager bufe, biter funksjonærer eller uprovosert angriper annen hund, utestenges fra prøven og gis midlertidig utestengelse fra NKK-arrangementer inntil saken er ferdig behandlet.

Hunder som under prøven utviser en uheldig oppførsel, som for eksempel en overdrevet og aggressiv losføring eller forsøk på å angripe losdyr skal diskvalifiseres fra prøven.

Det samme gjelder for hund som prioriterer jaging av rådyr fremfor elg og ikke lar seg koble / ta av jag på dette.

På prøver hvor det kreves sauerenhetsbevis skal originalen av dette medbringes i felt. Dersom en hund jager sau skal dommer inndra sauerenhetsbeviset og dommer skal rapportere alvorlige konflikter mellom sau og hund.

Ved utestengelse skal NKKs representant konsekvent omtale episoden i sin rapport, som sendes til NKK første virkedag etter prøven. NKK kan etter vurdering av det inntrufne forhold nekte hund deltakelse på prøver for kortere eller lengre tid.

Forhold i prøveområdet kan av tilstedeværende rapporteres til dommer, prøveledelse eller NKKs representant innen prøvens utløp.

1.2.8 Doping – kunstig stimulering

NKKs til enhver tid gjeldende antidopingregler skal følges.

1.3 Dommere

1.3.1 Oppnevning av dommere

Arrangøren forespør og oppnevner dommere så snart prøven er terminfestet.

Det skal kun benyttes dommere med autorisasjon for prøvetypen.

Hvis oppnevnt autorisert dommer melder forfall så sent at annen autorisert dommer ikke kan oppnevnes, kan settedommer oppnevnes i samråd med NKKs representant.

Settedommer kan ikke brukes på separate prøver.

1.3.2 Trekning av terreng og dommere

Trekning av terreng og dommer foretas fortløpende ved separate prøver. Prøvedato avtales i god tid og fastsatt dag er endelig.

Prøven gjennomføres etter avtale med prøveleder og etter nærmere avtale mellom hundefører og dommer.

Ved samlede prøver trekkes terreng og dommer av dommerkollegiet kvelden før eller den morgenen prøven starter. Resultatet av trekningen meddeles hundefører og dommer omgående.

Dommer kan med prøveleders samtykke be seg fritatt fra bedømmelse av en enkelt hund.

Prøve gjennomføres i den enkelte områdeklubb sitt aktivitetsområde.

Samme terreng skal ikke brukes for ofte med tanke på dyrevelferden for elgen. Samme terreng kan brukes maks to påfølgende dager, deretter skal terrenget hvile i minst 4 dager før neste prøve.

Ved bruk av andre områdeklubbers aktivitetsområde skal det på forhånd være inngått skriftlig avtale mellom styrene i de berørte områdeklubber.

1.3.3 Dommeroppgaver

Påse at førers navn og hundens registreringsnummer er angitt på kritikken samt foreta stikkprøver på dokumentasjon av dette.

Under prøven bedømme hundens prestasjoner i henhold til gjeldende regelverk.

Dersom hunden utfører et utilfredsstillende arbeid, kan dommer avbryte prøven.

Dommer skal føre skogskort for prøvedagen, samt gjennomgå prøven med hundefører før underskrift av hundefører.

Dommer skal oppbevare skogskortet til etter klagefristen er ute.

Dommermøte

- Ved samlet prøve skal dommermøtet avholdes prøvedagen.
- Ved separate prøver skal dommermøtet være avholdt senest 3 uker etter prøveperiodens utløp.
- Prøvens leder innkaller de dommerne som har fungert ved prøven, samt NKKs representant og eventuelle dommeraspiranter til dommermøtet.
- Dommerkollegiet, prøvens leder, NKKs representant og de dommere som har fungert foretar den endelige premiering.
- Prøveleder avgjør om dommermøte skal være lukket eller åpent.
- Dommerkollegiet kan forandre poeng og premiegrad dersom dommerens kritikk ikke er i samsvar med prøvereglene, eller skogsprotokoll og poeng ikke stemmer. Kollegiet kan forandre dette selv om dommeren er uenig eller ikke er til stede.

Forenklet dommermøte

Dommermøtet kan avholdes som forenklet dommermøte. Arrangøren oppnevner da en dommerkomite på minst 3 faste medlemmer. **Aktuell dommer skal få begrunne sin bedømmelse.**

Dommerkomiteen må da minimum bestå av:

- Prøveleder
- NKK representant
- 1 representant for dommerne

Dommer plikter å rette seg etter prøveleders anvisninger.

Dommer skal gi skriftlig skogsprotokoll på fastsatt skjema. Slik skogsprotokoll skal føres for alle hunder som starter på prøve, selv om de ikke fullfører.

Dommer ved separate prøver er ansvarlig for at prøven blir forsvarlig avviklet og snarest mulig i perioden.

Dommeren må gi melding til prøvens leder om hvilken dag prøven skal avholdes.

Så raskt som mulig, og senest 2 dager etter at separatprøve er avholdt skal dommer sende sin skogsprotokoll til prøvens leder. Dommer bør etter at prøven er avsluttet gi en orientering om sin vurdering av hundens prestasjoner til hundefører. I det ligger også innstilling til premiegrad til dommermøtet.

1.4 Opptreden, disiplinærforhold og klager

1.4.1 Opptreden og disiplinærforhold

Fører skal følge prøvereglene, opptre sportslig og på en måte som ikke skader hundesporten eller dens anseelse under og i forbindelse med prøven. Også før og etter prøven skal deltakere og tilskuere opptre slik at prøvearrangørens interesser ikke blir skadelidende. Hardhendt avstraffelse av hund er forbudt. Alle hunder skal føres i bånd på prøveområdet når de ikke er under bedømmelse.

Deltakere og tilskuere skal rette seg etter anvisning fra dommer og prøveledelsen.

Deltager skal respektere dommerens avgjørelser. Retten til å klage på avgjørelser er regulert i punkt 1.4.2. Usportslig opptreden i forbindelse med dommerens beslutninger er ikke tillatt.

Brudd på regler eller anvisninger fra dommer eller prøveledelsen kan medføre advarsel eventuelt bortvisning fra prøveområdet.

Dommer og prøveleder som observerer alvorlige forseelser plikter å rapportere disse til NKK representanten innen prøvens avslutning. Disiplinære forhold i forbindelse med prøven kan også av enhver tilstedeværende rapporteres til dommer, prøveledelse eller NKKs representant innen prøvens utløp.

For øvrig gjelder NKKs lover kapitel 7. **Prøveledelse og NKK-representant må sette seg inn i hvilke disiplinære tiltak som kan iverksettes under prøvene.**

1.4.2 Klager

Vurderinger og avgjørelser som regelverket overlater til dommerens skjønn kan ikke påklages.

Deltaker som mener seg skadelidende som følge av brudd på prøvereglene prøvedagen, kan før dommermøtet innlevere skriftlig klage til NKKs representant. NKK-representanten søker å om mulig løse saken på stedet.

Elektronisk logg fra peileutstyr kan ikke danne grunnlag for klage.

For prøver hvor kritikken ettersendes deltagere er klagefristen 1(en) uke etter mottatt kritikk.

Klagen sendes til NKK sammen med protestgebyret som er lik det dobbelte av påmeldingsavgiften til NKK utstillinger. Protestgebyret tilbakebetales dersom klagen tas til følge.

1.5 Dispensasjon

NKKs Hovedstyre/NKKs jakthund komité kan når særlige omstendigheter gjør det påkrevet dispensere fra disse regler generelt eller i enkelttilfeller.

1.6 Etikk

Etikk er teorien om hva som oppfattes som riktig og galt blant en gruppe mennesker. Forskjellige grupper kan ha forskjellig oppfatning av hva som er god og dårlig etikk. Når det gjelder etikk i dommersammenheng bør det være enighet om hvilke prinsipper som legges til grunn for utøvelsen av dommervervet.

Retningslinjene gjelder for samtlige prøvedommere og på samtlige arrangement arrangert av samarbeidende klubber tilsluttet NKK, samt i andre sammenhenger hvor vedkommende kan bli assosiert med sin dommerstatus.

Etikk er ikke det samme som regelverk. Det er flere lov- og regelverk som regulerer dommers plikter og rettigheter i NKK.

Dommerens oppgaver

Dommeren er gjennom sine vurderinger av hundenes egenskaper viktige premissleverandører for den systematiske avl som foregår i regi av NKK, NKKs medlemsklubber og oppdrettere i de enkelte rasene.

Dommerens objektivitet og integritet må aldri kunne trekkes i tvil. Det er derfor viktig at de formelle kravene til integritet er oppfylt, at dommer er objektiv og uavhengig, samt at alle deltagere opplever en rettskaffen dommeroppførsel.

Under bedømming av hundene skal dommeren ha sin oppmerksomhet rettet mot hundene og deres prestasjoner. Dommer har ansvar for å være konsentrert om oppgaven og skal yte en så god prestasjon som mulig. Dette innebærer at dommeren må være i god form og fremstå presentabel. Unødvendig fokus på eventuelle meddommere, mobiltelefoner og andre distraksjoner sår tvil om dommerens fokus og må ikke forekomme.

Dommer plikter å holde seg oppdatert på alle regelverksendringer. Videre må dommer delta på dommerkonferanser, og har en selvstendig plikt til å gjøre seg kjent med signaler og regelverkstolkninger fra disse.

Forholdet til Norsk Kennel Klub

Prøvedommere bosatt i Norge autoriseres av NKK. Opptak som dommerkandidat skjer etter en vurdering av personlige og faglige egenskaper. Autorisasjonen krever god faglig progresjon i tillegg til at det ikke avdekkes personlige egenskaper uforenelig med dommergjerningen under utdanningsperioden. En dommer må opptre slik at vedkommende holder det etiske nivået et fremtredende verv som dommer krever. Dette gjelder så vel eget hundehold som i hundesporten for øvrig. En dommer må være sin oppførsel bevisst ikke bare i dommerrollen, men også som deltager, tilskuer, arrangør og i andre sammenhenger hvor dommerens opptreden og utsagn blir vurdert. Det er uforenelig med dommervervet ikke å fremstå upartisk og objektiv. Dokumenteres en slik oppførsel skal vedkommende dommers autorisasjon tas opp til vurdering. Derfor skal det ikke kunne stilles spørsmålstegn ved dommerens moralskeandel i tilknytning til hundesporten eller dommerens eget hundehold.

NKK støtter sine dommere, og det forventes samme lojalitet ovenfor NKK fra dommerne.

Forholdet til arrangør

Invitasjon til å dømme skal gjøres skriftlig, og krever et skriftlig svar. Dersom det er økonomiske forhold ut over de satser som gjelder for godtgjørelse til dommere i den aktuelle prøveform, skal dette avtales før endelig avgjørelse om dømming tas. Dommere og arrangør skal innledningsvis også avtale reiseomkostninger, innkvartering, bespising, ankomst- og avreisedato og andre praktiske detaljer.

Dommer må ikke gi avbud til avtalte dommeroppdrag uten at det foreligger tungtveiende velferdsgrunner.

En dommer er arrangørens gjest og representerer NKK under hele prøven. Dommeren skal opptre høflig og bidra til et trivelig arrangement.

Bedømmelse og forholdet til deltager

Fra det øyeblikket dommeren ankommer arrangøravdeling er denne å betrakte som en representant for NKK. Det påligger derfor dommeren å opptre korrekt og høflig, møte presentabel, uthvilt og i god form. Dette gjelder så lenge dommeroppdraget varer.

Før prøven starter skal dommer presentere seg og eventuelle dommerkandidater, og redegjøre for hvordan dagen er tenkt, med mindre dette er overlatt til prøveleder.

Dommeren skal være positiv og holde konsentrasjonen gjennom hele dagen og ovenfor alle hunder. Dommer bedømmer utelukkende det vedkommende observerer, og skal ikke ta hensyn til hundens bakgrunn, tidligere meritter, oppdrett eller hvem som fører eller eier hunden.

Alle deltagere skal behandles likt. Dommer kan veilede fører dersom dette ikke påvirker hundens prestasjoner direkte.

Dommer skal ikke henvende seg til deltager med direkte spørsmål om hundens avstamning, tidligere premiering eller annet som kan indikere utenforliggende hensyn ved bedømmelsen.

Etter at prøven er avsluttet skal dommer gi en orientering til fører om prestasjonen slik det er beskrevet i regelverket for hver prøveform. Etter en slik redegjørelse kan dommer besvare spørsmål som klargjør dommerens syn. En diskusjon med fører, eller at fører fremfører sine synspunkter skal ikke forekomme.

Prøvedeltager har ved å melde på sin hund bedt om dommerens vurdering, og det forventes at deltager respekterer denne. Prøvedeltager som viser en utilbørlig opptreden under prøvedagen, klandrer eller demonstrerer mot dommerens avgjørelser, kan av dommer gis advarsel eller bortvises fra området. Det er opp til dommer å vurdere om det skal skrives rapport på vedkommende slik det er beskrevet i regelverket for hver prøveform.

Forholdet til NKK representant

På alle prøver er det oppnevnt en NKK representant som er prøvens høyeste myndighet hva angår regelverkstolkning. NKK representanten skal gjennomgå prøvens papirer og innstille prøven til godkjenning. NKK representantens oppgaver og myndighetsområde er beskrevet i "Instruks for NKKs representant".

Dommer, prøveledelse og NKK representant må sammen bidra til et best mulig arrangement både faglig og sosialt ved et samarbeid med respekt for hverandres oppgaver og synspunkter.

NKKs representant må respekteres, også i de tilfeller der denne har en klart svakere faglig bakgrunn enn dommeren. Et positivt samarbeid kan hjelpe alle parter til å oppnå et godt resultat.

Forholdet til andre dommere

Dommere skal opptre med absolutt lojalitet ovenfor andre dommere.

Som tilskuer må en dommer derfor aldri snakke nedsettende om en fungerende dommer selv om vedkommende er uenig i bedømmelsen.

I slike tilfeller kan dette tas ved anledning på tomannshånd med fungerende dommer, og da i den hensikt å bidra til en positiv faglig videreutvikling.

Som dommer blir man vurdert til å ha spesielt god kunnskap om hund. Man må derfor ikke uttale seg negativt om hunders prestasjoner når en selv går som deltager.

Dommere kan tolke hunders arbeid forskjellig, derfor skal fungerende dommers integritet alltid

respekteres.

Dommerkandidater

Dommer som har med seg dommerkandidat (elev/aspirant) har en viktig funksjon.

Rettledning, opplæring og evaluering skal skje etter de retningslinjer som er utarbeidet for dette i den enkelte prøveform.

Dersom fungerende dommer er i tvil om kandidatens prestasjoner holder forventet nivå er det bedre å underkjenne kandidatarbeidet, da dette vil medføre at kandidaten må ta et ekstra arbeid og vil da lære mer før en eventuell autorisasjon.

Dommerkandidater bør gå for dommere de ikke har et for nært forhold til.

Sosiale medier

Ved bruk av sosiale medier skal dommere være bevisst sin posisjon og status som dommer.

For å opprettholde objektivitet må dommer vurdere om man i det hele tatt skal skrive noe om hunders prestasjoner, uavhengig om de er gode eller dårlige.

Det er en selvfølge at man ikke skriver om eller kommenterer en dommerkollegas dømming.

NKKs regelverk for nettvett må leses og praktiseres.

Konklusjon

Dommere bør være positiv, se etter det beste i hundene, opptre korrekt og vise avmålt høflighet så lenge bedømmelsen varer. Dommeren skal være objektiv, behandle alle likt, stille best mulig forberedt, være i god form og presentabel.

Dommeren skal være seg bevisst på at vedkommende oppfattes som dommer i alle sammenhenger, også på sosiale medier, og skal opptre i henhold til dette.

2. INSTRUKS FOR NKKs REPRESENTANT

NKKs representant og varamann oppnevnes av NKK, evt. etter forslag fra klubb/forbund og skal være autorisert dommer for den aktuelle jaktprøveform.

NKKs representant må være til stede under samlede prøver, også under trekning av dommere og terreng. Representanten kan dømme hvis det er behov for dette.

For å unngå problemer etter at prøven er avholdt, skal NKKs representant så langt som mulig benytte tiden under prøven til å avdekke eventuelle uoverensstemmelser, og om mulig avklare disse på stedet i samråd med prøvens leder.

Om disiplinære forhold oppstår, tar prøvens leder dette opp med NKKs representant og saken forsøkes løst på stedet. Hvis dette ikke lykkes, skal man innrapportere saken til NKK.

NKKs representant er prøvens høyeste myndighet hva angår fortolkning av regler, noe dommerkollegiet må forholde seg til. Imidlertid er det samlet dommerkollegium som fastsetter den endelige premiering. NKKs representant må følge flertallet i kollegiet hvis prøvereglene er overholdt. Det må legges stor vekt på å bli enige på stedet.

NKKs representant skal umiddelbart etter prøven gjennomgå og kontrollere at det er samstemmighet mellom de anførte skogsprotokoller og resultater. Spesielt kontrollere at det er overensstemmelse mellom beskrivelse og premiegrad. Hvis dette ikke er tilfelle, tar NKKs representant dette opp på stedet med vedkommende dommer eller dommerkollegiet.

Premiegraden kan eventuelt endres på stedet, forutsatt at feil bruk eller fortolkning av prøveregler påpekes. Den fastsatte premiegraden kan etter dette ikke endres dersom det ikke påpekes formelle feil ved arrangementet.

Når prøven avsluttes skal NKKs representant sammen med prøvens leder gå gjennom prøvens dokumenter.

NKKs representant skal bistå prøveleder ved uttakelse av dommere som skal ha med aspiranter.

Hvis det fungerer aspiranter ved prøven, skal NKKs representant overvære og delta i behandlingen av disse arbeid sammen med de aktuelle dommere.

3. JAKTPRØVEREGLER FOR ELGHUND -LØSHUND

3.1 KLASSEINDELING

Ingen klasseinndeling på jaktprøve for elghunder.

3.2 GJENNOMFØRING AV PRØVEN

Arrangøren er ansvarlig for at prøven avvikles etter jaktprøvereglene og at prøven ikke er i strid med viltloven, andre lovbestemmelser og vedtak med hjemmel i lov.

- Prøven skal avholdes på elg, men arbeid med hjort kan brukes dersom dette kommer hunden til gode.
- Hver hund skal prøves minst 1 dag.
- Prøvetiden er regulert i jaktprøvereglene.
- Hund som ikke kommer for elg har ikke krav på ny prøve.
- Hunden skal prøves alene.
- Hunden må være fylt 9-ni måneder senest på prøvedagen.
- Hunden må være premiært på terminfestet utstilling arrangert av NKK eller samarbeidende klubb/forening.
- Hunder under 15 måneder kan starte på jaktprøver uten premiering på utstilling. For at jaktprøven skal være gjeldende, må hunden premieres på terminfestet utstilling.
- En hund som tidligere har 1. premie skal alltid bedømmes av annen dommer.
- For å delta på 2-dagers prøve må hunden ha eller være innstilt til 1.premie på 1-dags prøve.
- Alle moment trenger ikke å bli bedømt på samme viltart.
- Det er ikke tillatt å stanse for å gå på elg man ser fra bil. Får man se elg ute i terrenget etter at prøven har startet, er det tillatt å gå på disse.
- Det er ikke tillatt å lokke på elgen.
- Med prøvegruppe menes hundefører, dommer og eventuelt aspirant, elev eller kjentmann.

Jaktprøver for elghunder kan arrangeres som:

- Samlet prøve over 1 dag.
- Samlet prøve over 2 dager.
- Separat prøve over 1 dag.
- Separat prøve over 2 dager.

Terreng

- Arrangøren skal fortrinnsvis skaffe egnet prøveterreng.
- Prøveleder kan unntaksvis godkjenne at prøven går i terreng hundefører disponerer. Samme hund kan imidlertid ikke bedømmes flere ganger samme høst i et terreng hvor den har oppnådd premiering.
- Etter at prøven er startet og prøvegruppen er kommet ut i terrenget, kan hunden ikke trekkes uten samtykke fra dommer.

Generelt

Dommer bør på generelt grunnlag orientere uerfarne hundeførere om prøvereglene.

Dommer bestemmer tidspunktet hunden skal slippes. Hundefører bestemmer hvor i terrenget en skal starte, men hunden kan ikke slippes direkte på elg som ses i terrenget, eller direkte på ferske spor.

Dommer bestemmer hvordan en best kan få prøvd hunden i alle momenter, og skal i sitt skogskort notere alt som er relevant for en korrekt bedømmelse av hunden. Dommer og fører har i fellesskap ansvar for at hunden blir prøvd i henhold til reglene (jfr. poengskjema).

Jaktprøvereglene regulerer den tiden som prøven har til disposisjon gjennom dagen.

Dommer kan beslutte at det på grunn av avbrudd i prøven, alvorlig forstyrrelser eller andre spesielle forhold skal byttes prøveterrang. Tiden som går med til dette trekkes fra prøvetiden.

Dommer skal notere nøyaktig tid og sted hvor nabohunden høres for om mulig supplere nabodommerens inntrykk. Hører dommer los som kommer i hans prøvefelt, og denne kan tenkes å komme fra annen deltakers hund, plikter dommer hvis mulig å koble sin prøvehund, såfremt denne ikke allerede har stålos på elg. Lostid i samjag godskrives ikke.

Det til enhver tid gjeldende dommerkompendie gir utfyllende kommentarer til regelverket.

Forstyrrelse

Dersom det under prøven oppstår en alvorlig forstyrrelse og denne ikke kan unngås, kan hunden kobles og først slippes etter forflytning til annet område. Hundens prestasjonspoeng før forstyrrelsen oppstår, medregnes i sluttresultatet.

Eksempel på forstyrrende momenter er:

- Fremmed hund slutter seg til prøvehundens arbeid.
- Pågående jakt i området og denne forstyrrer åpenbart hundens arbeid.
- Et åpenbart faremoment for hunden oppstår under arbeid med elgen.
- Prøven kan ikke avholdes på dyr som er bevegelsehemmet slik at den ikke oppfører seg som frisk elg.
-

Fortolkning av hvorvidt det er spørsmål om forstyrrende momenter avgjøres i prøveområdet av dommer, og den endelige beslutning skjer i samråd med prøvens leder.

Avbrudd i prøven

Etter at prøven er startet og prøvegruppen er kommet ut i terrenget, kan hunden ikke trekkes uten dommerens samtykke. Dette gjelder både under søkstid og arbeidstid.

Dersom hundefører likevel velger å trekke hunden, skal hundens oppnådde prestasjonspoeng frem til prøvens avbrudd noteres i skogskortet og behandles av dommerkollegiet. Avbruddet skal anmerkes og kommenteres i skogsprotokollen.

Prøven kan avbrytes før tiden dersom hunden gjør en av følgende feil og det er svært forstyrrende for gjennomføring av prøven:

- Hunden mangler interesse og jaktlyst.
- Det konstateres med sikkerhet at hunden driver elg og følger sporet under los eller loser på ferske elgspor.

- Hunden loser på husdyr eller annet vilt og ikke avbryter på kommando, eller vender tilbake og opptar losen den ble kalt bort fra.
- Hunden slår inn på en annens los og kan ikke lokkes av/kobles.

Skyting

Hvis prøven foregår i jakttiden på elg og det foreligger tillatelse til felling, kan dommer bestemme om det skal medbringes godkjent våpen og ammunisjon for elgjakt. Dommer bestemmer hvem i tilfelle som skal bære og bruke våpen, samt når det skal benyttes. Det skal ikke felles elg for en prøvehund før den er prøvd i alle momenter. Ved skyting skal alle nødvendige sikkerhetsregler ivaretas.

Prøveledelse og dommer har ikke ansvar ved skyting under en prøve.

Dersom det blir skutt for hunden på et annet terreng under en prøve, må prøvegruppen raskest mulig få tak i hunden, flytte og fortsette prøven slik som reglene beskriver. Tiden som går med til å få tak i hunden og til å flytte, skal ikke regnes som prøvetid.

Karakterskala:

Utmerket prestasjon	9-10 p
Meget bra prestasjon	7-8 p
Bra prestasjon	5-6 p
Godtagbar prestasjon	3-4 p
Dårlig prestasjon	1-2 p
Ingen prestasjon	0 poeng
Er ikke prøvd/eller kan ikke bedømmes	-

Poengskjema:

	Prestasjonsmomenter	koef.	Poeng
1	Søk	1,5	0-10 poeng
2	Evne til å finne elg	1,0	0-10 poeng
3	Evne til å stille elg i uttaket	1,0	0-10 poeng
4	Losarbeidets kvalitet	1,5	0-10 poeng
5	Påhengelighet	1,0	0-10 poeng
6	Oppførsel når losen løsner og Evne til å stille støkt elg	1,0	0-10 poeng
7	Lostid	1,0	0-10 poeng
8	Losmålets hørbarhet	0,5	0-10 poeng
9	Bruken av målet	0,5	0-10 poeng
10	Lydighet og samarbeid	1,0	0-10 poeng

Prøvetider:

En jaktprøve består av søkstid, arbeidstid og tid for kobling av hunden etter arbeidstiden.

Disse tidene utgjør tilsammen prøvetiden:

Søkstid: Maksimalt 300 min.

Arbeidstid: Maksimalt 300 min.

Annen prøvetid: Kobling etter arbeidstid, så snart hundefører har mulighet til innkalling. Dette må skje innen 60 min. etter arbeidstidens slutt.

Arbeidstid kan maksimalt være 300 min, og starter ved første uttak. For å fastslå at det er elgarbeid, så må dommer:

- Høre uttak som med sikkerhet er elgarbeid.
- eller se elg med hunden taus rett bak
- eller konstatere stålos-signal på PBP og senere finner hunden i los der man fikk signalet.

Arbeidstidens innhold:

Poenggivende elgarbeid (EA):

- Hunden loser på elg.
- Hunden har ganglos.
- Hunden henger på elg.
- Hunden tar kontakt under elgarbeidet og gjenopptar umiddelbart elgarbeidet.
- **Hundens direkte retur til Prøvegruppen etter å ha hengt på elg.**

Ikke poenggivende arbeidstid:

- **Når hunden er kommet inn etter å ha vært etter elg.**
- Hunden forlater elgarbeidet for å oppsøke gårder, veier, bilen eller lignende (PBP skal brukes av dommeren for å styrke bedømmingen).
- Hunden blir hos prøvegruppen og gjenopptar ikke elgarbeidet umiddelbart.

Elgarbeid etter mørkets frembrudd

- Arbeidstiden slutter senest 120 min etter mørkets frembrudd.
- Det er mørkt når skogskortet ikke kan fylles ut uten kunstig lys. På samla prøver skal det på forhånd fastsettes et felles klokkeslett for mørkets frembrudd.
- Det er kun påhengelighet «inn i mørket», og ett gjentak, gjentakets lostid og innkalling derfra som kan gi grunnlag for poengsetting. Dersom hunden står i los ved mørkets frembrudd, så er det kun lostid og innkalling som kan gi poeng.

Naturlig hinder

Arbeidstiden kan settes på pause dersom hunden kommer på et naturlig hinder. Naturlig hinder må være av en slik art at det ikke gjør det mulig eller er til fare for hunden å fortsette sin forfølgelse/påhengelighet av elg. Naturlig hinder kan være tett gjerde, elv som er for stri til å krysse (for både folk og hund), eller vann. Hunden får ikke avbrudd i arbeidstiden når den kommer tilbake dersom forfølgelsen ikke skyldes naturlig hinder.

Hensyn til svake dyr

Selv om hunden ikke er spesielt aggressiv eller angripende, men losdyret, for eksempel liten kalv, virker svak, så bør hunden kobles og slippes på nytt i et annet terreng. Poengberegning og elgarbeid håndteres som ved «Naturlig hinder».

Regler for bruk av Posisjons Bestemmende Peiler (PBP), ved bedømmingen.

Peileutstyr skal brukes for å styrke bedømmelse av hunden i de enkelte momenter.

Det er hundeførers ansvar å stille med PBP, og PBP skal være tilgjengelig for dommer.

Alle deltakende hunder skal bruke PBP. Det er hundeførers ansvar å stille med PBP, og dommer skal ha full tilgang til denne. Hundeføreren kan bruke en egen PBP i tillegg til den dommeren bruker.

Skogsprotokollen skal vise om PBP har blitt brukt under hele prøven.

Ved bruk av PBP skal både bakkemålt løpestrekning og luftlinje til hunden avleses og overføres til skogskortet. Dette skal gjøres i alle momenter der avstander har betydning for bedømmelsen.

Skogskortet skal være med i skogen og fylles ut fortløpende.

Dommeren bruker PBP peileren under hele prøvetiden, men dersom PBP slutter å virke eller hunden er utenfor rekkevidde skal bedømmelsen foretas etter egne tabeller som fremkommer i momentene.

Dommer og hundefører skal i fellesskap tilstrebe å opprettholde peilerkontakt gjennom hele prøvedagen.

Noen momenter kan måles nøyaktig ved hjelp av PBP, i andre momenter gir PBP bare indikasjoner. Dommeren kan slå fast uttaksplassen ved hjelp av PBP, om det senere kan bekreftes at losen står der.

MOMENT 1. SØK (koef. 1,5)

Søk innebærer at hunden er ute i terrenget og at det er sannsynlig at den leter etter elg. Ved utfordrende terreng og/eller tungt føre skal dommeren ta hensyn til dette i sin bedømmelse. Som oftest gjennomfører hunden flere søksturer før den finner elg. Under søket skal bedømmelsen rettes inn mot gjennomsnittet av søksturene.

Søksturen som fører til uttak føres i egen rubrikk på skogskortet og skal ikke være med som grunnlag for beregning i moment 1. Dersom uttaket skjer på søkstur nr 2 kan likevel denne inngå i beregningsgrunnlaget hvis dette kommer hunden til gode. Søksturene skal være bakkemålt tilbakelagt strekning.

Hunden skal så langt som mulig søke uavbrutt de første 60 minuttene, men naturlig forflytning tillates.

Ved uttak første turen skal tabellen for UFS brukes.

Følgende skal legges til grunn for bedømmingen av søket og vektlegges likt:

1. Søksmønster / hastighet
2. Vindretning / terrengforhold
3. Søksturens lengde (bakkemålt tilbakelagt strekning, gjennomsnitt av søksturene).
4. Lengste avstand (luftlinje) til prøvegruppa, regnes fra den plassen der prøvegruppen sist hadde kontakt med hunden. Gjennomsnitt av søksturene.

Søket skal om mulig prøves på nytt etter losarbeidet dersom dommeren har sett for lite søk før uttaket. Det skal tas hensyn til føret og den tid som har gått med til elgarbeidet (elgarbeid er

prøvens forløp etter at hunden har funnet elg) når nytt søk skal bedømmes.

Sterkt avvikende søksturer skal ikke tas med i gjennomsnittsberegningen

Med sterkt avvikende søkstur menes søkstur der hundens arbeid skiller seg fra andre søksturer på et markant/ekstremt vis. Det kan være "søksturer" der dommeren antar at hunden har funnet elg som reiser uten at dette kan konstateres, eller at hunden er etter annet vilt og/eller bevegelsesmønsteret skiller seg markant fra de øvrige søksturene. Om hunden er etter annet vilt, men avbryter og kommer inn til prøvegruppen så skal heller ikke dette regnes med i bedømmingen av søket. Dette skal kommenteres i protokollen.

Om hunden ikke har søk skal prøven avsluttes etter 60 min.

Dersom hundens prestasjoner ikke sammenfaller med noen av beskrivelsene under skal dommeren bruke skjønn ved poengsettingen. Dette skal begrunnes i Skogsprotokollen.

Søket poengsettes slik:	Poeng snitt.	Poeng UFS
Søksmønstret er svært effektivt, bakkemålt søkstur er på 2 km eller mer, farten er utmerket, og største avstand målt i luftlinje til prøvegruppen er minst 800 m. (Uten PBP: søksturene er i gjennomsnitt over 15 minutter)	9-10	8
Søksmønstret er effektivt, bakkemålt søkstur er på 1,5 km eller mer, farten er meget bra, og største avstand målt i luftlinje til prøvegruppen er minst 600 m. (Uten PBP: søksturene er i gjennomsnitt 10-15 minutter)	7-8	7
Søksmønstret er ikke like effektivt, bakkemålt søkstur er på 1 km eller mer, farten er bra, og største avstand målt i luftlinje til prøvegruppen er minst 400 m. (Uten PBP: søksturene er i gjennomsnitt 5-10 minutter)	5-6	6
Søksmønstret er mindre effektivt, bakkemålt søkstur er mindre enn 1 km, farten er godtagbar og største avstand målt i luftlinje til prøvegruppen er minst 250 m. (Uten PBP: søksturene er 2-5 minutter)	3-4	5
Søksmønstret er ineffektivt, bakkemålt søkstur er på mindre enn 500 m, farten er dårlig og største avstand målt i luftlinje til prøvegruppen er mindre enn 250 m. (Uten PBP: søksturene er 0-3 minutter)	1-2	
Har ikke søk	0	

MOMENT 2. EVNE TIL Å FINNE ELG (koef. 1,0)

Med evne til å finne elg mener vi hundens evne til å bruke søksturene og sine sanser effektivt for å finne elg. Ved bedømmelsen kontrollerer vi hundens evne til å bruke sine sanser og utnytte terrenget effektivt.

En hund med utmerket evne til å finne elg, finner elgen raskt ved hjelp av overvær. En erfaren hund kan finne elg gjennom å spore også på gamle spor. **Effektiv** sporing skal vurderes som en **utmerket** egenskap, spesielt under vanskelige forhold.

En selvstendig og effektiv evne til å finne elgen raskt, skal premieres.

Dersom forholdene tilsier at hunden burde funnet elgen tidligere, spesielt om elgen står relativt nær prøvegruppen, så bør dette innvirke på poengsettingen.

Ved flere uttak, settes poeng etter det beste uttaket.

Evnen til å finne elg skal bedømmes fra hunden slippes, fram til den finner elg.

Tiden hunden bruker på dette vurderes i forhold til den avstanden hunden har tilbakelagt og vurderes etter følgende kriterier:

1. Søkstider og bakkemålt søkstrekninger.
2. Den bakkemålte løpsstrekningen hunden har tilbakelagt fra der den siste søksturen startet fram til der den fant elgen.
3. Den totale avstanden i luftlinje til uttaket fra der vi slapp.
4. Terreng og værforhold.
5. Avstand er bakkemålt løpsstrekning. Uten PBP måles avstanden i luftlinje.

Om uttaket skjer på den første søksturen:

- Ved en bakkemålt løpsstrekning til uttaket på minst 800 m, og med et **svært** raskt og selvstendig arbeid, kan det gis 10 poeng. **Se for øvrig tabell.**
- Et ikke hørbart uttak gir maks 8 poeng (dommer kan gi mer enn 8 poeng dersom han ved hjelp av PBP peiler kan fastslå hvor uttaket skjedde, og losen blir stående der).

Dersom hundens prestasjon ikke faller sammen med noen av prestasjonene som er beskrevet, skal dommeren bruke skjønn i sin poengsetting. Dette skal begrunnes i skogsprotokollen.

Evne til å finne elg poengsettes slik:	Snitt søksturer	Uttak Første søkstur
<u>Utmerket evne til å finne elg:</u> Hunden viser et svært effektivt søksarbeid og finner elgen raskt, enten fordi den finner elgen i søk, eller den raskt finner elgen ved hjelp av spor eller overvær. Løpsstrekning fra der prøvegruppen sist hadde kontakt med hunden er mer enn 800m.	9-10	9-10
<u>Meget god evne til å finne elg:</u> Hunden viser et meget godt søksarbeid og finner elgen nokså raskt, enten fordi den finner elgen i søk, eller ved hjelp av spor eller overvær. Dommeren ønsker effektiviteten noe bedre. Løpsstrekning fra der prøvegruppen sist hadde kontakt med hunden er mer enn 600 m	7-8	7-8
<u>God evne til å finne elg:</u> Hunden finner elgen etter lang tid i søk til tross for at terreng eller værforhold skulle gi muligheter til et raskt uttak.	5-6	5-6
<u>Brukbar evne til å finne elg:</u> Hunden finner elgen etter lang tids søk til tross for klare tegn på at det finnes elg i området og det ellers er gode forhold. Prøvegruppen finner elgen gjennom sin egen eller elgens bevegelse gjennom terrenget, eller elgen står innfor synsvidde.	3-4	3-4
<u>Dårlig evne til å finne elg:</u> Som forrige beskrivelse, men prøvegruppen må tydelig hjelpe hunden med å finne elg. Prøvegruppen støkker elgen.	0-2	0-2
<u>Ikke uttak</u>	-	-

MOMENT 3. EVNE TIL Å STILLE ELG I UTTAKET (koef. 1,0)

Med evne til å stille elg i uttaket menes hundens evne til å få elgen til å bli stående i uttaks-plassen der hunden fant elgen. Uttaks-plassen er der hunden først begynner å lose på elgen, innenfor en radius på 200 meter.

Om uttaket skjer i et åpent område, på en åpen hogstflate, åpen myr eller lignende, skal dommer ikke redusere i sin poenggivning om elgen velger å oppsøke et tettere område. En slik forflytning kan ikke være mer enn 500 meter for at dommeren skal kunne gi poeng som om elgen ble stående i uttaksområdet.

Det godtas opptil 2 min. opphold i losføringen om losen fortsetter på samme sted.

Har hunden flere uttak samme dag, skal alle uttakene legges til grunn for bedømmelsen etter en gjennomsnittsbetraktning, basert på den poengsum de forskjellige uttak ville gitt.

Om et uttak skjer i umiddelbar nærhet av bil og elgen reiser ganske snart, skal ikke dette lastes hunden ved gjennomsnittsbetraktningen.

Dersom det første uttaket gir full uttelling (9-10 poeng), og elgen ikke stopper etter støyking, så kan PG støyke elgen etter 30 minutters los i neste uttak, uten at dette skal virke inn på gjennomsnittsbetraktningen. Dette for å kunne prøve M4 og M6 innenfor tilgjengelig prøvetid.

Dersom hunden har ett nytt uttak når prøvetiden nærmer seg slutten, så trenger heller ikke dette uttaket være med i gjennomsnittsbetraktningen.

Hunden bør stå i los i 90 min. før første støyking hvis tiden og andre omstendigheter tillater det.

Dersom hundens prestasjon ikke faller sammen med noen av prestasjonene som er beskrevet, skal dommeren bruke skjønn i sin poengsetting. Dette skal begrunnes i skogsprotokollen.

Evne til å stille elg i uttaket poengsettes slik:	Poeng
Stålos i minst 90 min i uttaksområdet (innenfor en radius på 200 meter)	10
Stålos i uttaksområdet minst 60 min, eller 90 min sammenhengende stålos innen en radius på 500 meter. Eller 90 minutter stålos etter en kort forflytning (opp til 300 m)	9
Stålos i uttaksområdet minst 45 min, eller 60 min sammenhengende stålos innen en radius på 500 meter. Eller 60 minutter stålos etter en kort forflytning (opp til 300 m)	8
Stålos i uttaksområdet minst 30 min, eller 45 min sammenhengende stålos innen en radius på 500 meter. Eller 60 minutter stålos etter en kort forflytning (opp til 500 m)	7
Stålos i uttaksområdet minst 20 min, eller 60 min stålos etter en forflytning opp til 1000 m. Eller ikke hørt uttak deretter minst 45 min stålos	6
Stålos i uttaksområdet minst 10 min, eller 30 min stålos innenfor en forflytning opp til 500 m.	5
Stålos i minst 30 min innenfor en forflytning opp til 1000 m. Eller fast stålos i minst 60 min etter en lenger forflytning over 1000 m.	4
Stålos i minst 30 min etter en forflytning over 1000 m.	3
Stålos i 1-9 min i uttaksområdet, eller stålos i minst 10 min etter forflytning over 200 m.	2
Stålos i 1-9 min etter forflytning over 200 m.	1
Elgen forflytter seg direkte etter uttak, deretter ingen los, eller ikke uttak på tross av at der finnes elg i området.	0
Ikke uttak	-

MOMENT 4. LOSARBEIDETS KVALITET (koef. 1,5)

Med losarbeid menes den delen av elgarbeidet vi hører los. Jo lengre losarbeid og fast stålos, jo større mulighet har vi for å kunne lykkes under praktisk jakt.

Etter 90 min lostid skal dommeren under normale forhold, forsøke å få elgkontakt. Hundeføreren bestemmer om innkalling skal prøves. Etter innkalling skal dommeren/hundeføreren støkke elgen forsiktig, de to neste støkninger skal gjøres etter 30 minutters lostid(er).

Med elgkontakt menes att dommeren skal kunne se elgen under normale forhold. Det skal ikke legges hunden til last om prøvegruppen ved et uhell støkker elgen før man oppnår elgkontakt.

Om hunden blinker mer enn 2 ganger er dette forstyrrende for gjennomføring av prøven og hunden skal trekkes i poenggivingen. Hunden trekkes **2 poeng** av den opprinnelige poengsummen hunden skulle hatt i momentet. Dette skal begrunnes i skogsprotokollen.

Blinking defineres ved at hunden uoppfordret tar kontakt med prøvegruppen uten at prøvegruppen er i losområdet. (Radius **200** meter)

Dersom hundens prestasjon ikke faller sammen med noen av prestasjonene som er beskrevet, skal dommeren bruke skjønn i sin poengsetting. Dette skal begrunnes i skogsprotokollen.

Losarbeidets kvalitet poengsettes slik:	Stålostid	Poeng
Dommeren har minst tre elgkontakter, og minst tre støkninger, elgarbeidet skal være 300 min	200	10
Dommeren har minst tre elgkontakter, og minst tre støkninger, elgarbeidet skal være 270 min	180	9
Dommeren har minst to elgkontakter, og minst to støkninger, elgarbeidet skal være 240 min	150	8
Dommeren har minst to elgkontakter, og minst to støkninger, elgarbeidet skal være 200 min	120	7
Dommeren har minst en elgkontakt, og minst en støkking, elgarbeidet skal være 120 min	90	6
Stålos i minst 90 min	90	5
Stålos i minst 60 min eller lostid i minst 120 min (inkl ganglos)	60(120)	3-4
Stålos i minst 20 min eller lostid i minst 60 min (inkl ganglos)	20(60)	1-2
Stålos i mindre enn 20 min og lostid i mindre enn 60 min (inkl ganglos)	>20(60)	0
Ikke stålos		-

MOMENT 5. PÅHENGELIGHET (koef. 1,0)

Med påhengelighet menes viljen til å forfølge en elg og eventuelt få ny kontakt med elgen. Med flyktende elg menes: Elg som prøvegruppen støkker, elg som umiddelbart flykter ved uttak, flykter av seg selv eller av andre årsaker, eller flykter fordi losarbeidet blir forstyrret.

Påhengelighet bedømmes etter konstatert tilbakelagt bakkemålt fluktavstand, ikke luftlinje. Retur til prøvegruppen skal ikke regnes som påhengelighet.

Dersom hunden etter en kraftig støkking tar kontakt med prøvegruppen men umiddelbart opptar forfølgelsen skal dette ikke virke negativt på poengsettingen.

De angitte avstandene i tabellen legges til grunn ved bedømmelsen, men det skal tas hensyn til terrenget.

Ganglos teller ikke som påhengelighet.

Uten PBP brukes tidene i tabellen under.

Om påhengelighet avbrytes av naturlig hinder/gjerde eller liknende skal dommeren ta hensyn til dette.

Dersom det er flere uttak samme dag, skal den beste påhengeligheten på en dyregruppe/uttak legges til grunn for poengsettingen.

Dersom hundens prestasjon ikke faller sammen med noen av prestasjonene som er beskrevet, skal dommeren bruke skjønn i sin poengsetting. Dette skal begrunnes i skogsprotokollen.

Samlet påhengelighet = samlet påhengelighet etter ett uttak/på en dyregruppe. En enkel påhengelighet = Påhengelighet mellom en støkking og neste gjentak

Påhengelighet poengsettes slik:		Poeng
Samlet påhengelighet på minst 4 km, eller en enkel påhengelighet på 2,5 km med gjentak	(Uten PBP 60 min <)	10
Samlet påhengelighet på minst 3,5 km, eller en enkel påhengelighet på 2 km med gjentak	(Uten PBP 50-59 min)	9
Samlet påhengelighet på minst 3 km, eller en enkel påhengelighet på 1,5 km med gjentak	(Uten PBP 40-49 min)	8
Samlet påhengelighet på minst 2,5 km, eller en enkel påhengelighet på 1 km med gjentak	(Uten PBP 30-39 min)	7
Samlet påhengelighet på minst 2 km	(Uten PBP 20-29 min)	6
Samlet påhengelighet på minst 1,5 km	(Uten PBP 10-19 min)	5
Samlet påhengelighet på minst 1 km	(Uten PBP 7-9 min)	4
Samlet påhengelighet på minst 0,7 km	(Uten PBP 5-6 min)	3
Samlet påhengelighet på minst 0,5 km	(Uten PBP 3-4 min)	2
Samlet påhengelighet på minst 0,35 km	(Uten PBP 1-2 min)	1
Hunden forfølger ikke flyktende elg		0
Ikke uttak/kan ikke bedømmes		-

MOMENT 6. EVNE TIL Å STILLE STØKT ELG (koef. 1,0)

Med hundens evne til å stille støkt elg mener vi evnen til å få gjentak (forflytningen må være minst 100 m). Ny stålos skal vare i minst 10 min for å regnes som et gjentak.

For å prøve hundens evne til å stille støkt elg skal prøvegruppen støkke elgen flere ganger. Første støkking skal gjøres forsiktig og på god avstand.

Støkking må foretas av prøvegruppen, eller at det med sikkerhet konstateres andre årsaker.

Påfølgende støkkinger skal gjøres kraftigere med den hensikt å få elgen i rask flukt.

Dette tilpasses elgens reaksjoner etter første støkking.

Det skal være støkking mellom hvert poenggivende gjentak. Lengste gjentak mellom støkkinger er gjeldene. I løpet av prøvedagen aksepteres det likevel 1 stk gjentak selv om elgen ikke har vært støkt, men det forutsettes at det har vært min 30 min stålos før elgen reiser.

Hunden skal være taus før gjentak. Unntak er første støkking der det aksepteres at det er ganglos før gjentak, men elgen må forflytte seg minst 100 meter, og forflytningen må skyldes at prøvegruppen støkker losen, eller at det med sikkerhet er andre årsaker som gjør at elgen flytter.

Evne til å stille støkt elg poengsettes slik:	Poeng
Minst 3 gjentak, med ny fast stålos, hvorav 2 på minst 30 min. Hunden står i stålos ved prøvetidens slutt.	10
Minst 3 gjentak med ny fast los, hvorav 2 på minst 30 min	9
Minst 2 gjentak, med ny fast stålos begge ganger, begge på minst 30 min.	8
Minst 2 gjentak, men ny fast stålos begge ganger. Det ene på minst 30 min.	7
Minst 1 gjentak med fast stålos på minst 30 min	6
Ett gjentak etter støkking med stålos 10-29 min	5
Ingen gjentak etter støkking, men sammenlagt stålos minst 10 min, eller ganglos i minst 10 min.	4
Ett gjentak med fast stålos/ganglos på under 10 min	3
Forsøk på gjentak kan konstateres	2
Ingen ny los etter støkking	1
Hunden forfølger ikke elgen etter støkking	0
Kan ikke bedømmes	-

MOMENT 7. LOSTID (koef. 1,0)

Lostid for stålos eller ganglos angis med en nøyaktighet på hele minutter. Pauser på under 2 min skal ikke trekkes fra i lostiden.

Ved flere loser legges lostidene sammen.

Ganglos regnes også inn under lostid, men kan ikke godskrives med flere minutter enn fast stålostid.

Poengberegningen gjøres etter tabellen under. Om sammenlagt lostid er under 20 minutter gis 0 poeng. **Om det ikke er los settes -**

Lostiden poengsettes slik:

Lostid i minutter	0	2	4	60	8	100	120	140	160	190	220
		0	0		0						
Poeng	-	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

MOMENT 8. LOSMÅLETS HØRBARHET (koef. 0,5)

Ved bedømmelse av losmålets hørbarhet skal det tas hensyn til vær, snømengde og terrengforhold.

Hørbarheten testes tilstrekkelig, dvs flere ganger i løpet av lostiden.

Poengberegningen forutsetter normale lytteforhold.

Losmålets hørbarhet poengsettes slik:	Poeng
Utmerket hørbarhet. Det skal være minst 90 min stålos	9-10
Meget bra hørbarhet	7-8
Bra hørbarhet	5-6
Brukbar hørbarhet	3-4
Dårlig hørbarhet	2-3
Lostiden er kortere enn 20 min.	0
Ikke uttak	-

MOMENT 9. BRUKEN AV MÅLET (koef. 0,5)

Med bruken av målet menes hundens lostakt og evne til å føre en jevn los uten opphold. Jevnheten i losen er like viktig som lostakten og skal gis like stor vekt ved bedømmingen.

- Med lostakt menes antallet boff pr. minutt.
- Med losens jevnhet menes at losen er jevn og uten opphold.
- Antall boff telles i et helt minutt og gjentas flere ganger under lostiden. Gjennomsnittet av disse tellingene legges til grunn for poengsettingen.
- **Dommer må bruke sitt skjønn dersom elgen jager mye på hunden, eller om hunden loser på flere elger.**

Dersom hundens prestasjoner ikke sammenfaller med nedenstående hendelsesforløp skal det benyttes skjønn ved poengsettingen.

Dette skal begrunnes i skogsprotokollen.

Bruken av målet poengsettes slik:	Poeng
Lostakt over 75 boff / min, loser jevnt uten opphold. Minst 90 min stålos	10
Lostakt 70 - 75 boff / min, loser jevnt uten opphold	9
Lostakt 60 - 75 boff / min, noe periodisk kan godtas	7-8
Lostakt 50 - 60 boff / min, repriser med korte opphold godtas	5-6
Lostakt 40 - 50 boff / min, repriser med forstyrrende opphold	3-4
Lostakt 20 - 40 boff /min, eller repriser med lange opphold	2
Lostakt under 20 boff / min	1
Lostiden er kortere enn 20 min	0
Ikke uttak	-

MOMENT 10. LYDIGHET OG SAMARBEID (koef. 1,0)

Registrere hundens vilje til å følge førerens kommando.

Registrere hundens vilje til å holde kontakt med føreren.

Lydighet skal testes ved:

1. søk (0-2p)
2. under elgarbeidet (0-5p)
3. rett etter arbeidstidens slutt (0-3p)

For å oppnå 10 poeng må alle forsøk på innkalling være vellykkede. Under normale forhold skal første innkalling fra los prøves etter 90 min lostid, og før 150 min. Hundefører bestemmer når innkalling skal prøves.

Dersom hunden kan kalles inn når den er i bestemt fart ut i første søkstur, kan den få 2 poeng selv om det etterpå blir uttak på første søkstur. Dette skal kommenteres i protokollen.

Om elgarbeidet er < 200 min eller hunden selv tar kontakt mer enn 2 ganger **skal det trekkes 2 poeng i momentet.** Dette gjelder ikke kontakter der dommer forsøker å komme innpå losen, og hunden merker dette.

Om hunden gjentatte ganger forlater prøvegruppen ved å oppsøke gårder, bilen eller lignende, skal den trekkes 2 poeng.

Dersom hundens prestasjoner ikke sammenfaller med nedenstående hendelsesforløp skal det benyttes skjønn ved poengsettingen.

Dette skal begrunnes i skogsprotokollen.

Lydighet og samarbeid poengsettes slik:	Poeng
Søk 0-2p	
Hunden kan kobles, og har kontakt med fører mellom søksturene.	2
Uttak på første søksturen	1
Hunden kan ikke kalles inn, eller unngår kontakt med fører	0
Elgarbeidet 0-5p	
Hunden kan kalles inn fra stålos og kommer på innkalling, to ganger, den ene innkallingen før 150 min. Elgarbeidet skal gjenopptas.	5
Hunden kan kalles inn fra stålos en gang under elgarbeid, elgarbeidet skal gjenopptas	4
Ved innkalling kommer hunden etter litt nøling, elgarbeidet gjenopptas	3
Prøvegruppen klarer å koble hunden uten at den viser interesse for å ta kontakt, elgarbeidet gjenopptas.	2
Hunden returnerer til prøvegruppen etter å ha hengt på elg minst 2 km, eller har snudd ved naturlig hinder.	2
Hunden arbeider med elg hele arbeidstiden, men kan ikke kalles inn	1
Hunden kan ikke kalles inn og arbeider ikke med elg hele arbeidstiden	0
Ved prøvetidens slutt (innen 60 minutt etter tilgjengelig arbeidstid er over) 0-3p	
Hunden loser på elg ved arbeidstidens slutt og kan kalles inn	3
Hunden kan kalles inn fra elgarbeid, eller kommer tilbake etter å ha hengt på elg.	2
Hunden loser på elg ved arbeidstidens slutt og kan ikke kalles inn	1
Hunden kan ikke kalles inn eller gir seg før arbeidstidens slutt	0
Prøven avsluttes før prøvetidens slutt	0

3.3. PREMIERING.

For å oppnå 1. premie kreves: 70 poeng

For å oppnå 2. premie kreves: 60 poeng

For å oppnå 3. premie kreves: 50 poeng

Krav til endelig premiering ved 2-dagers prøve:

Ved 2-dagers prøve danner summen av begge dagers poengsetting og premiegrad grunnlaget for endelig premiering.

Dommermøte ved samlet prøve avholdes umiddelbart etter prøvens slutt begge dager, der dommer leverer utfylt skogsprotokoll til prøvens ledelse.

Ved 2-dagers separat prøve skal det avholdes samlet dommermøte. Ut fra begge dagers poengsetting og premiegrad fastsetter dommerkollegiet den endelige premiegrad.

For å oppnå 1. premie:

Hunden må gå til premie begge dager. Den må ha 1.premie minst en av dagene Det kreves minst 140 poeng sammenlagt for begge dagene.

For å oppnå 2. premie:

Hunden må gå til premie begge dager. Den må ha minst 2. premie en av dagene. Det kreves minst 120 poeng sammenlagt for begge dagene.

For å oppnå 3. premie:

Hunden må gå til premie begge dager. Den kreves minst 100 poeng sammenlagt for de to dagene.

Dersom det innstilles til 0 pr. første dag på 2-dagersprøve skal hundefører gis tilbud om å gå Dag 2 som 1-dagsprøve.

Der 2. dag på 2-dagersprøve er mislykket kan Dag 1 føres over som 1-dagsprøve.

4. BEDØMMELSE

Jaktprøve-reglene er laget for normale og gode prøveforhold. Dersom forholdene er spesielt vanskelige, for eksempel styrtregn, sterk vind eller snø, må dette tas med i dommerens vurdering. Hunden bedømmes kun ut fra de fakta dommeren med sikkerhet har iaktatt. Dommeren skal hele tiden vurdere hundens egenskaper og anvendbarhet som medhjelper under jakt på elg i verdige former.

Aspirant, elev eller kjentmann sine iakttakelser kan tas med i vurderingen, dog ikke lostiden.

5. REGLER FOR NM

Det vises til de til NEKFs enhver tids gjeldende regler.

6. GJENNOMFØRING AV JAKTPRØVEDOMMERUTDANNING

Egnede kandidater anmodes av respektive klubbers styre om å utdanne seg til dommere når nødvendig kvalifikasjoner er til stede. Det må være et flertall i styret for vedtaket.

Kandidater til jaktprøvedommere må ha god erfaring med den jaktform de skal bedømme. Det må dessuten legges stor vekt på kandidatens personlige egenskaper. Viktig her er vurderingsevnen, pålitelighet og skriftlig og muntlig fremstilling.

Kandidater til jaktprøvedommere må selv ha trent og ført hund til premie i den aktuelle jaktprøveform.

Kandidatene mottar et elev/aspirantkort som skal følge kandidaten under hele utdannelsen. Her skal påføres når, hvor og ved hvilke prøver de forskjellige funksjoner er gjennomgått med underskrift fra dommer(e), prøveledere, evt. med stempel.

Elev- og aspirantarbeid kan kun avlegges ved prøver som er oppført på NKKs terminliste. Før aspirantarbeidet avlegges, må forbundenes krav om gjennomført dommerkurs være oppfylt, og elevarbeidet godkjent.

Dommerelev skal skrive dommerkritikk på vanlig skjema som leveres til prøveleder før dommermøtet. Eleven skal delta på dommermøtet og begrunne sin kritikk av hunden for prøveleder, NKKs representant og den dommer eleven har fungert under. Denne gjennomgang tas med eleven(e) umiddelbart etter at selve dommermøte er avsluttet. På grunnlag av dette vurderer dommeren om elevarbeidet skal godkjennes.

Når aspirantarbeidet er avlagt, skal dette umiddelbart etter prøven, før dommermøte, leveres inn til prøvens leder i lukket konvolutt. Arbeidet behandles på dommermøte av de dommere som har hatt med aspiranten ute i marken hvor også NKKs representant og prøvens leder er til stede. Det blir

her avgjort om aspiranten har avlagt et arbeid som kvalifiserer han/henne til dommer. Ved evt. tvil, kan aspirant innkalles og eksamineres i regler og evt. forklare nærmere bedømmelse.

Finner man å kunne innstille aspiranten til autorisasjon, fylles kortet ut med nødvendig data. Kortet sendes deretter til NKK, som avgjør om aspiranten autoriseres, utsteder dommerautorisasjon og registrere den nye dommer i sitt kartotek. Hvis man ikke finner å kunne innstille aspiranten til autorisasjon skal dette påføres kortet. Det skal også påføres om han/hun anbefales å gå opp til ny prøve eller ikke.

Elev- og aspirantarbeid kan tas på 1 år.

Elevarbeidet skal gås over 2 dager. Elevarbeidet kan tas som settedommer en av dagene.

Aspiranten skal gå to dager - under to forskjellige dommere og hunden må være prøvd i alle prestasjonsmomenter dersom aspirantarbeidet skal kunne godkjennes.

7. AUTORISERING, AVAUTORISERING OSV AV DOMMERE

7.1 Autorisasjon og avautorisering

NKK Hovedstyre eller den Hovedstyret har delegert myndighet til har ansvaret for å autorisere og avautorisere jaktprøvedommere etter innstilling fra det aktuelle utdanningsutvalg. For å kunne bli autorisert kreves det hovedmedlemskap i NKK.

7.2. Opprettholdelse av dommerautorisasjon

Det kreves medlemskap i en av NKKs medlemsklubber for opprettholdelse av autorisasjon. Dommer som ikke har dømt i løpet av de siste 3 år vil bli avautorisert. Dommer som ikke lenger anses for å være faglig kvalifisert kan det reageres mot på en eller flere av de følgende måter: Avautorisering, advarsel, pålegge om å delta på dommerkonferanse, pålegg om å ta hele/deler av utdannelsen på nytt eller å avlegge eksamen på nytt. Tap av autorisasjon som følge av adferd som er uforenlig med dommerrollen er en disiplinær sak og må behandles etter bestemmelsene i NKK lover kap 7. Dommer som flytter fra Norge permanent skal være autorisert i det land vedkommende er bosatt. For dommere med midlertidig bopel i annet land gjelder de til enhver tid gjeldene regler i NKK for dommerautorisasjon, se www.nkk.no. Dommer må selv ta initiativet til å overføre sin autorisasjon.

7.3. Regodkjenning

Regodkjenning vurderes i hvert enkelt tilfelle av NKK.

8. CHAMPIONAT

Se de til enhver tid gjeldende regler for championat på www.nkk.no

Utfylling av skogskort – Forklaring bokstavkoder

- A Slipp = klokkeslett for slipp
- B Fant elg kl = gjelder for første slipp
- C Søkstid = den reelle søkstid mellom A til B
- D PG forflytting under søket = ca hvor langt har PG forflyttet seg?
- E 1 Avstand til uttak = løpestrekningen hunden har tilbakelagt siden sist kontakt
- E 2 Avstand fra PG = luftlinjen fra der dere sist hadde kontakt med hunden til der uttaket har skjedd.
- F Los i uttaket, min = hvor lenge losen står i uttaksområdet.
- G Forflytting 90 min fra uttak, km = hvor langt har losdyret beveget seg i de første 90 min av losen.
- H Lostid min = Totalt antall minutter lostid I + J = H (fast stand og Ganglos) Denne hentes fra sum «LT» på hendelsesforløpet.
- I Fast los = Totalt antall min fast los (Sum «FSL» fra hendelsesforløpet)
- J Ganglos = Totalt antall min med ganglos («LT» minus «FSL»)
- K Første gjentak med fast los, min = hvor mange min fast los varte første gjentak
- L Elgarbeid (EA) = den totale tid hunden har arbeidet med losdyr fra første uttak, dvs stålos, ganglos og påhengelighet. (fra «EA» i hendelsesforløpet)
- M Arbeidsvei = Hvor langt har losdyret beveget seg totalt, dvs påhengelighet og ganglos.
- N Støkkinger, stk = Hvor mange ganger har det blitt støkket. Losen må stå minst 10 min før det kan regnes som støkking.
- O Påhengelighet, km = Hvor mange km er sammenlagt påhengelighet på en dyregruppe.
- P Lengste påhengelighet med ny fast los = Den lengste påhengeligheten som resulterte i gjentak og ny fast los.
- Q Nye faste loser = Hvor mange gjentak og ca hvor lenge de varte
- leses slik 30 = los som stod mer enn 30 min
 >10= los som stod lengre enn 10 min
 <10 = los som stod mindre enn 10 min
- R Elgkontakter = Antall elgkontakter i prøvetiden
- S Bruken av målet, boff min = gjennomsnitt av antall boff pr min, testes flere ganger
- T Tilbake fra skjenelg = Hvor mange ganger kom hunden tilbake fra skjenelg
- U Innkallinger = Hvor mange vellykkede innkallinger ble gjort under Elgarbeidet.
- V Prøven avsluttet kl = Når ble prøven avsluttet
- W Snødybde = noter ca dybde på snø
- X Hunden koblet kl = klokkeslett for når hunden ble koblet (om man vet det)
- Y Opplevd elgtetthet 1,2,3 der 3 er størst
- Z Antall og type elg
- L1 PH med ny stålos = den totale påhengelighet fra uttak til siste gjentak
- L2 Losens hørbarhet, km (under normale forhold)